

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM
W I KWARTALE 2016 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, czerwiec 2016 r.

Szanowni Państwo

Niniejsze opracowanie powstało w oparciu o wyniki ankietowego badania statystycznego Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), realizowanego przez ankieterów statystycznych – pracowników Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy.

Zgodnie z art. 12. ustawy o statystyce publicznej (Dz. U. 2012 poz. 591 z późniejszymi zmianami), **ankieterzy statystyczni** wykonują czynności w imieniu i na rzecz statystyki publicznej.

Podstawowym zadaniem ankieterów jest pozyskanie, niemożliwych do uzyskania w innym trybie, kompletnych i rzetelnych informacji poprzez **przeprowadzenie wywiadu** bezpośredniego lub telefonicznego z osobami **w losowo wybranych** (na poziomie centralnym) **gospodarstwach** domowych i rolnych. Są to informacje dotyczące m.in.:

- pracujących, bezrobotnych, poszukujących pracy (niniejsze opracowanie na podstawie BAEL),
- dochodów, wydatków, w tym spożycia artykułów żywnościowych,
- warunków życia gospodarstw domowych, ubóstwa i społecznego wykluczenia,
- opinii społeczeństwa na temat sytuacji gospodarczej i finansowej kraju oraz możliwości oszczędzania,
- stanu wiedzy mieszkańców Polski na temat zdrowego trybu życia oraz przeciwdziałaniu chorobom i stosowania profilaktyki,
- korzystania z różnych form rekreacji i wypoczynku, w tym kultury,
- sytuacji edukacyjnej,
- hodowli zwierząt gospodarskich,
- zasiewów i zebranych plonów.

Wszystkie zebrane przez ankieterów dane objęte są **ściśle tajnością statystyczną** i wykorzystywane wyłącznie do wykonania zestawień zbiorczych i publikacji statystycznych, np. biuletynów, roczników statystycznych oraz obliczeń wskaźników niezbędnych do funkcjonowania gospodarki krajowej.

W związku z istotną rolą badań ankietowych w systemie badań statystycznych statystyki publicznej zwracam się do Państwa z prośbą o **udział i wsparcie udziału społeczeństwa** w badaniach statystyki publicznej.

Ankieterzy w czasie wizyty w wylosowanym mieszkaniu winni okazać **legitymację i upoważnienie** do wykonywanej pracy. Ich tożsamość można również potwierdzić w Urzędzie Statystycznym w Bydgoszczy i jego Oddziałach u koordynatorów badań ankietowych pod numerami telefonów:

Bydgoszcz – 52 3669 362, 52 3669 408, 52 3669 482,

Inowrocław – 533 304 738,

Toruń – 56 6117 146,

Włocławek – 54 2356 457.

Uprzejmie proszę o wsparcie realizacji **zadań publicznych** nałożonych na polską statystykę publiczną i przychylność wobec ankieterów. Państwa życzliwe nastawienie pozwoli na efektywną realizację zadań oraz lepsze dostosowanie badań do potrzeb zgłaszanych przez użytkowników informacji statystycznych.

Z poważaniem

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy

W. Zwara
Wioletta Zwara

Przedmiotem **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, prowadzonego od 1992 r. przez wszystkie urzędy statystyczne w Polsce, jest fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy w badanym tygodniu przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część próby mieszkańców, dzięki czemu możemy obserwować zmiany na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do **pracujących** – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie. Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana w wyniku BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących, mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Do kategorii **bezrobotnych** zostały zaliczone osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi (według powyższych kryteriów),
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do **bezrobotnych** zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Ludność bierna zawodowo to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były zdolne (gotowe) do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Od II kwartału 2006 r. dane BAEL liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

Od I kwartału 2015 r. w związku z zastosowaniem nowej klasyfikacji zawodów – KZIS 2014, dane o pracujących według zawodów nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat ubiegłych.

Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (NSP 2011). Wszelkie dane za okres od I kwartału 2010 r. do II kwartału 2012 r. uległy zmianie w stosunku do wcześniej opublikowanych.

Od I kw. 2016 r. zastosowano kalibrację wyników na poziomie województwa, w miejsce stosowanej dotąd kalibracji na poziomie kraju, z uwzględnieniem stosowanych dotychczas kryteriów demograficznych.

Uwaga: W niektórych tablicach sumy składników mogą być różne od wielkości podanych w wierszach „Ogółem”, co jest wynikiem zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi w przypadkach, gdy zastosowano bardziej szczegółowe podziały i występują liczby niskiego rzędu (mniejsze niż 15 tys.).

TABL. 1. Podstawowe wyniki BAEL (dotyczy osób w wieku 15 lat i więcej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	I kwartał 2015 r.		IV kwartał 2015 r.		I kwartał 2016 r.	
	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska	Kujawsko-Pomorskie	Polska
Współczynnik aktywności zawodowej w %	54,8	56,0	55,5	56,5	55,5	56,1
Wskaźnik zatrudnienia w %	49,6	51,1	51,3	52,6	51,1	52,1
Stopa bezrobocia w %	9,5	8,6	7,3	6,9	7,9	7,0
Aktywni zawodowo w tys.	905	17331	928	17489	927	17215
pracujący	819	15837	859	16280	854	16012
bezrobotni	86	1494	68	1210	73	1203
Bierni zawodowo w tys.	747	13632	745	13473	744	13495

Według badania BAEL w okresie styczeń-marzec 2016 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie kujawsko-pomorskim liczyła 927 tys. osób i było to o 22 tys. więcej niż w porównywalnym okresie 2015 r. i o 1 tys. mniej w stosunku do IV kwartału 2015 r. (oznacza to odpowiednio wzrost o 2,4% i spadek o 0,1%).

Aktywni zawodowo w województwie stanowili 5,4% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo w kraju (5,2% w I kwartale 2015 r. i 5,3% w poprzednim kwartale).

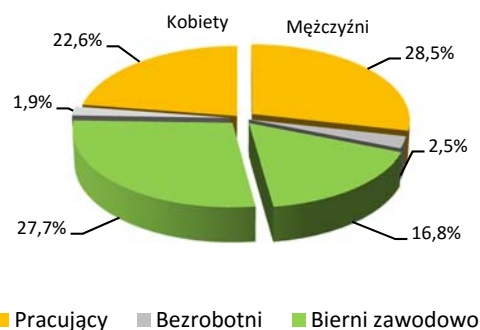
W stosunku do analogicznego okresu 2015 r. liczba pracujących zwiększyła się o 35 tys., tj. do poziomu 854 tys., a liczba osób bezrobotnych zmalała w tym czasie o 13 tys., tj. do poziomu 73 tys.

W I kwartale 2016 r. odnotowano 744 tys. **biernych zawodowo** (44,5% ogólnej liczby ludności województwa w wieku 15 lat i więcej), tj. o 3 tys. mniej niż w I kwartale 2015 r. i o 1 tys. mniej niż w poprzednim kwartale. *Osoby bierne zawodowo w kujawsko-pomorskim stanowiły 5,5% biernych zawodowo w kraju (rok wcześniej 5,5%, również w IV kwartale 2015 r. – 5,5%).*

Aktywni zawodowo

Według badania BAEL w I kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba osób **aktywnych zawodowo** zwiększyła się o 2,4% w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. (odnotowano wzrost wśród mieszkańców miast o 4,5%, i spadek wśród mieszkańców wsi – o 0,3%). W porównaniu z IV kwartałem 2015 r. liczba aktywnych zawodowo zmalała o 0,1% (w miastach zwiększyła się o 4,9%, a na wsi zmniejszyła się o 6,2%). Wśród aktywnych zawodowo większość stanowili mieszkańcy miast (57,7%; w kraju – 60,3%).

Aktywność ekonomiczna według płci w I kwartale 2016 r.

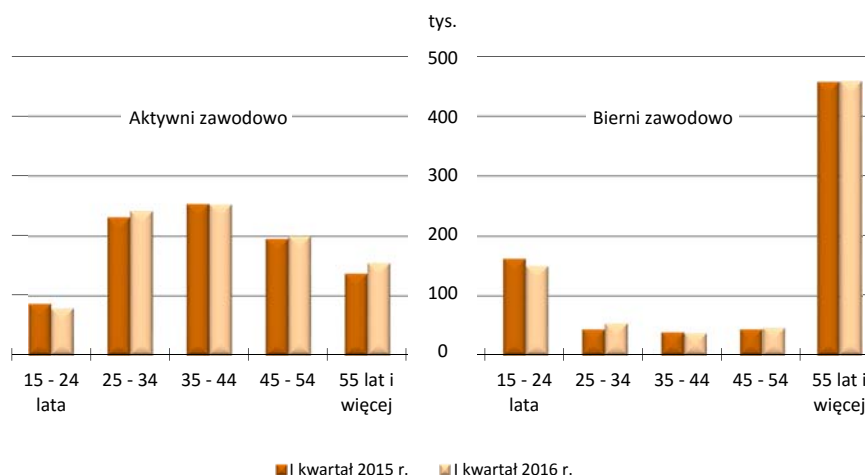

TABL. 2. Aktywność ekonomiczna ludności według płci oraz miejsca zamieszkania

WYSZCZEGÓLNIENIE A – I kwartał 2015 r.=100 B – IV kwartał 2015 r.=100	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		razem	pracujący	bezrobotni				
		w tysiącach						
I kwartał 2015 r.								
OGÓŁEM	1652	905	819	86	747	54,8	49,6	9,5
mężczyźni	797	508	466	42	289	63,7	58,5	8,3
kobiety	855	397	353	44	458	46,4	41,3	11,1
MIASTA	967	512	461	51	455	52,9	47,7	10,0
WIEŚ	685	393	358	35	292	57,4	52,3	8,9
IV kwartał 2015 r.								
OGÓŁEM	1673	928	859	68	745	55,5	51,3	7,3
mężczyźni	793	521	483	38	272	65,7	60,9	7,3
kobiety	880	407	376	31	473	46,3	42,7	7,6
MIASTA	948	510	468	42	439	53,8	49,4	8,2
WIEŚ	724	418	391	27	306	57,7	54,0	6,5
I kwartał 2016 r.								
OGÓŁEM	1671	927	854	73	744	55,5	51,1	7,9
A	101,2	102,4	104,3	84,9	99,6	x	x	x
B	99,9	99,9	99,4	107,4	99,9	x	x	x
mężczyźni	799	518	476	42	281	64,8	59,6	8,1
A	100,3	102,0	102,1	100,0	97,2	x	x	x
B	100,8	99,4	98,6	110,5	103,3	x	x	x
kobiety	872	409	378	31	463	46,9	43,3	7,6
A	102,0	103,0	107,1	70,5	101,1	x	x	x
B	99,1	100,5	100,5	100,0	97,9	x	x	x
MIASTA	999	535	491	44	464	53,6	49,1	8,2
A	103,0	104,5	106,5	86,3	102,0	x	x	x
B	105,4	104,9	104,9	104,8	105,7	x	x	x
WIEŚ	672	392	364	28	280	58,3	54,2	7,1
A	98,1	99,7	101,7	80,0	95,9	x	x	x
B	92,8	93,8	93,1	103,7	91,5	x	x	x

Spośród 927 tys. osób aktywnych zawodowo najliczniejszą grupą wiekową, liczącą 252 tys. osób, byli 35–44-latkowie – 27,2% ogólnej liczby aktywnych zawodowo (zarówno rok wcześniej, jaki i w IV kwartale 2015 r. – po 28,0%). Znaczącą grupę (241 tys.) stanowiły także osoby w wieku 25–34 lata – 26,0% ogólnej liczby (w analogicznych okresach odpowiednio 25,5% i 24,0%).

Aktywność ekonomiczna ludności według wieku

Współczynnik aktywności zawodowej w województwie kujawsko-pomorskim w I kwartale 2016 r. ukształtował się na poziomie 55,5%, tj. o 0,6 p. proc. niższym niż w kraju (o 0,7 p. proc. wyższym niż w I kwartale 2015 r. i na tym samym poziomie co w poprzednim kwartale). Wysokość współczynnika sytuuje województwo kujawsko-pomorskie na 11. miejscu w gronie 16 województw, za podkarpackim (55,7%), a przed lubelskim (55,1%). Najwyższą wartość odnotowano w województwie mazowieckim (59,4%), a najniższą w śląskim (52,6%). Mężczyźni aktywni zawodowo w wieku 15 lat i więcej stanowili 64,8% ogólnej liczby mężczyzn (w analogicznych okresach odpowiednio 63,7% i 65,7%), a wśród kobiet współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 46,9% (w porównywalnych kwartałach odpowiednio 46,4% i 46,3%). W miastach współczynnik ten wyniósł 53,6% (wobec 52,9% rok wcześniej i 53,8% w poprzednim kwartale) i był niższy niż na wsi, gdzie osiągnął wartość 58,3% (wobec odpowiednio 57,4% i 57,7%).

Rozpatrując wiek badanych, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej (87,2%) odnotowano wśród osób w wieku 35-44 lata, najniższy natomiast (25,3%) w grupie osób w wieku 55 lat i starszych. W porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. współczynnik w pierwszej z wymienionych grup wzrósł o 0,6 p.proc., a w drugiej – o 2,1 p. proc. W stosunku do poprzedniego kwartału w pierwszej grupie współczynnik wzrósł o 1,1 p. proc., a w drugiej zmalał o 0,1 p. proc.

W województwie kujawsko-pomorskim wśród osób aktywnych zawodowo najwięcej, bo 29,3% ogólnej ich liczby, ukończyło zasadniczą szkołę zawodową (272 tys. osób); udział tej grupy w I kwartale 2015 r. wyniósł 32,6%, a w poprzednim kwartale – 29,2%. Najmniejszą grupę (68 tys. osób; 7,3% ogólnej liczby osób aktywnych zawodowo) stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (w porównywalnych kwartałach odpowiednio 7,8% i 6,9% ogólnej liczby).

Analizując poziom wykształcenia badanej grupy mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, najwyższy współczynnik aktywności zawodowej dotyczył osób, które ukończyły szkołę wyższą i wyniósł 80,2% (odnotowano wzrost w stosunku do I kwartału 2015 r. o 2,3 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem spadek – o 2,1 p. proc.). Z kolei na najniższym poziomie, współczynnik ten ukształtował się wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym i wyniósł 19,6%, co oznacza wzrost w stosunku do I kwartału 2015 r. o 0,3 p. proc., i do poprzedniego kwartału o 0,9 p. proc.

TABL. 3. Współczynnik aktywności zawodowej według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał
	w %		
OGÓŁEM	54,8	55,5	55,5
Osoby w wieku:			
15–24 lata	34,9	32,8	34,5
25–34	84,0	84,8	82,0
35–44	86,6	86,1	87,2
45–54	81,7	81,2	81,3
55 lat i więcej	23,2	25,4	25,3
produkcyjnym	72,7	72,5	74,0
15–64 lata	66,2	66,4	67,5
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	77,9	82,3	80,2
Policealnym i średnim zawodowym	64,3	66,6	64,0
Średnim ogólnokształcącym	55,8	50,3	52,7
Zasadniczym zawodowym	61,1	58,0	59,5
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	19,3	18,7	19,6

TABL. 4. Aktywność ekonomiczna ludności według poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo
		razem	pracujący	bezrobotni	
	w tysiącach				
I kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	1652	905	819	86	747
Wyższe	276	215	207	9	61
Policealne i średnie zawodowe	361	232	213	20	129
Średnie ogólnokształcące	165	92	82	10	73
Zasadnicze zawodowe	483	295	257	37	189
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	367	71	61	10	296
IV kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	1673	928	859	68	745
Wyższe	299	246	236	10	54
Policealne i średnie zawodowe	392	261	250	11	131
Średnie ogólnokształcące	171	86	79	7	85
Zasadnicze zawodowe	467	271	242	29	196
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	343	64	52	12	279
I kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	1671	927	854	73	744
Wyższe	308	247	238	9	61
Policealne i średnie zawodowe	394	252	238	14	141
Średnie ogólnokształcące	165	87	80	8	78
Zasadnicze zawodowe	457	272	242	30	185
Gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe	347	68	56	12	279

Pracujący

Według badania BAEL w I kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim **pracowało** 854 tys. osób, tj. 92,1% wszystkich aktywnych zawodowo w województwie (*w kraju 93,0% udziału*). Liczba pracujących zwiększyła się w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. o 35 tys., a w odniesieniu do IV kwartału 2015 r. zmniejszyła się – o 5 tys. Większość pracujących, czyli 491 tys. osób, stanowili mieszkańcy miast (57,5% udziału; *w kraju 60,6%*). Liczebność tej grupy wzrosła o 6,5% w stosunku do I kwartału 2015 r. i o 4,9% do poprzedniego kwartału. Pracujących zamieszkałych na wsi było 364 tys., co oznacza wzrost odpowiednio o 1,7% i spadek o 6,9%. W analizowanym kwartale 2016 r. mężczyźni stanowili 55,7% ogólnej liczby pracujących, a ich liczba (476 tys. osób) była wyższa o 2,1% w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. i niższa o 1,4% niż w IV kwartale 2015 r. Liczba pracujących kobiet (378 tys. osób) zwiększyła się w stosunku do I kwartału 2015 r. o 7,1%, a w porównaniu z poprzednim kwartałem – o 0,5%.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród pracujących stanowiły osoby w wieku 35–44 lata (27,5% ogólnej liczby pracujących; wobec 28,4% w I kwartale 2015 r. i 27,9% w poprzednim kwartale) oraz 25–34-latkowie (25,9% ogólnej liczby pracujących; wobec odpowiednio 25,8% i 24,0%).

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia wśród pracujących, najliczniejszą zbiorowość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 28,3% ogólnej liczby pracujących (w porównywanych okresach odpowiednio 31,4% i 28,2%).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim w I kwartale 2016 r. wyniósł 51,1% (*w kraju 52,1%*), co oznacza wzrost o 1,5 p. proc. w porównaniu z I kwartałem 2015 r. i spadek o 0,2 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału. *Wśród 16 województw kujawsko-pomorskie wraz z podlaskim*

zajął 9/10. miejsce pod względem wysokości omawianego wskaźnika, za województwem opolskim (51,6%), a przed podkarpackim i świętokrzyskim (50,1%). Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w województwie mazowieckim (55,7%), a najniższą w warmińsko-mazurskim (47,6%).

W grupie mężczyzn wskaźnik osiągnął poziom 59,6%, co oznacza odpowiednio wzrost o 1,1 p. proc. w stosunku do I kwartału 2015 r. i spadek o 1,3 p. proc. w odniesieniu do poprzedniego kwartału.

W najlepszej sytuacji w badanym okresie były osoby w wieku 35–44 lata – wskaźnik zatrudnienia w tej grupie wyniósł 81,3% (odnotowano wzrost o 1,5 p. proc. w porównaniu z I kwartałem 2015 r. i wzrost o 1,8 p. proc. w stosunku do poprzedniego kwartału). Najniższy wskaźnik zatrudnienia (24,3%) odnotowano wśród osób w wieku 55 lat i więcej (w stosunku do porównywalnych okresów odpowiednio wzrost o 2,3 p. proc. i spadek o 0,1 p. proc.).

Analizując poziom wykształcenia ankietowanych można zauważyć, iż najwyższy wskaźnik zatrudnienia wystąpił wśród osób z wykształceniem wyższym i wyniósł 77,3% co oznacza wzrost w porównaniu z I kwartałem 2015 r. o 2,3 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału – spadek o 1,6 p. proc. Najniższy wskaźnik odnotowano w grupie osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym – 16,1% (w porównywalnych okresach odpowiednio spadek o 0,5 p. proc. oraz wzrost o 0,9 p. proc.).

W I kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim w **sektorze prywatnym** pracowało 667 tys. osób, czyli 78,1% ogólnej liczby pracujących. Wśród osób pracujących w prywatnych przedsiębiorstwach 60,9% stanowili mężczyźni (61,6% w I kwartale 2015 r. i 61,5% w poprzednim okresie). Wśród 188 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** większość, bo 62,2%, stanowiły kobiety (odpowiednio 59,2% i 61,4% udziału).

TABL. 5. Wskaźnik zatrudnienia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał
	w %		
OGÓŁEM	49,6	51,3	51,1
Osoby w wieku:			
15–24 lata	26,5	27,0	27,1
25–34	76,7	78,3	75,2
35–44	79,8	79,5	81,3
45–54	74,6	76,9	76,0
55 lat i więcej	22,0	24,4	24,3
produkcyjnym	65,7	67,1	68,0
15–64 lata	59,9	61,4	62,1
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	75,0	78,9	77,3
Policealnym i średnim zawodowym	59,0	63,8	60,4
Średnim ogólnokształcącym	49,7	46,2	48,5
Zasadniczym zawodowym	53,2	51,8	53,0
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	16,6	15,2	16,1

TABL. 6. Pracujący według statusu zatrudnienia

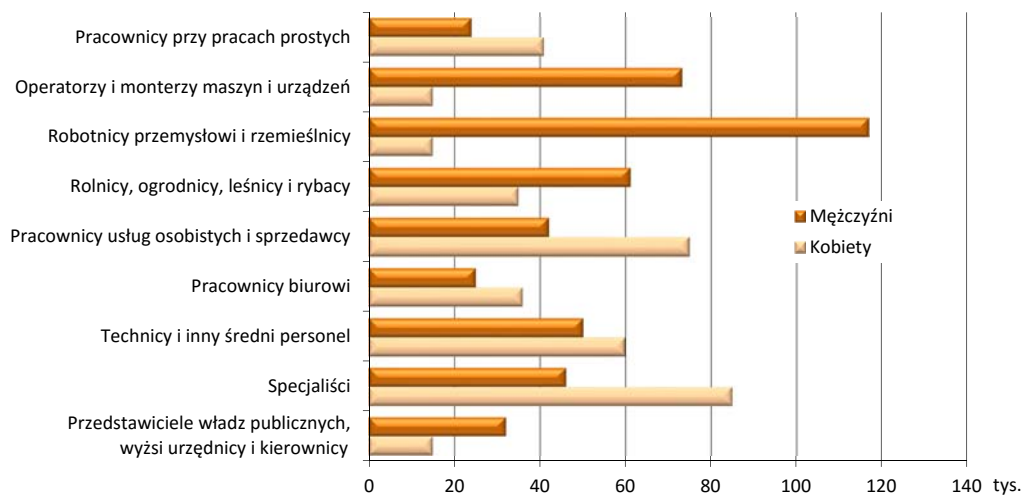
WYSZCZEGÓLNIENIE	I kwartał 2015 r.			IV kwartał 2015 r.			I kwartał 2016 r.		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
	w tysiącach								
OGÓŁEM	819	466	353	859	483	376	854	476	378
Sektor publiczny	179	73	106	197	76	121	188	70	117
Sektor prywatny	640	394	247	662	407	255	667	406	260
pracownicy najemni	458	277	181	482	291	190	486	289	197
pracodawcy i pracujący na własny rachunek	157	111	46	161	110	51	160	113	47
pomagający członkowie rodzin	25	5	20	20	6	13	20	4	16

W okresie styczeń-marzec 2016 r. z pracy najemnej utrzymywało się 674 tys. osób (w obu sektorach własności), a ich udział w stosunku do ogólnej liczby pracujących ukształtował się na poziomie 78,9%

(77,8% wyniósł w I kwartale 2015 r. i 79,0% w poprzednim kwartale). Grupa pracodawców oraz pracujących na własny rachunek liczyła 160 tys. osób, stanowiąc 18,7% ogólnej liczby pracujących w województwie (w analizowanych okresach odpowiednio 19,2% i 18,7%).

Pracujący według płci i zawodów w I kwartale 2016 r.

Najliczniejszą grupę zawodową w województwie kujawsko-pomorskim tworzyli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 132 tys. osób, czyli 15,5% ogólnej liczby. Mężczyźni stanowili większość wśród: robotników przemysłowych i rzemieślników (88,6% pracujących w tej grupie), operatorów i monterów maszyn i urządzeń (83,0%), przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (66,7%), rolników, ogrodników, leśników i rybaków (62,9%). Kobiety przeważały natomiast wśród: specjalistów (64,9%), pracowników usług i sprzedawców (64,1%), pracowników wykonujących prace proste (64,1%), pracowników biurowych (59,0%) oraz wśród techników i innego średniego personelu (54,5%).

Bezrobotni

Według badania BAEL w I kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim populacja **bezrobotnych** liczyła 73 tys. osób, czyli 6,1% ogólnej liczby bezrobotnych w kraju. Liczba osób pozostających bez pracy zmalała w skali roku o 15,1%, a w stosunku do ubiegłego kwartału wzrosła o 7,4%. Wśród osób poszukujących pracy przeważali mieszkańcy miast, których udział wyniósł 60,3% (w kraju – 56,6%). W analizowanym kwartale bezrobotni mężczyźni liczyli 42 tys. osób, tj. tyle samo co przed rokiem i o 10,5% więcej niż w IV kwartale 2015 r. Liczebność bezrobotnych kobiet (31 tys.) zmalała o 29,5% w odniesieniu do I kwartału 2015 r. i nie zmieniła się w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Wśród bezrobotnych w podziale według wieku badanych (nie licząc grupy 55-latków i osób starszych, którzy stanowili 8,2% ogólnej liczby bezro-

TABL. 7. Stopa bezrobocia według wieku i poziomu wykształcenia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016
	I kwartał	IV kwartał	I kwartał
	w %		
OGÓŁEM	9,5	7,3	7,9
Osoby w wieku:			
15–24 lata	24,1	17,9	21,5
25–34	8,7	7,6	8,3
35–44	7,9	7,7	7,1
45–54	8,7	5,7	6,5
55 lat i więcej	5,8	3,3	3,9
produkcyjnym	9,7	7,5	8,0
15–64 lata	9,6	7,4	8,0
Osoby z wykształceniem:			
Wyższym	4,2	4,1	3,6
Policealnym i średnim zawodowym	8,6	4,2	5,6
Średnim ogólnokształcącym	10,9	8,1	9,2
Zasadniczym zawodowym	12,5	10,7	11,0
Gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym	14,1	18,8	17,6

botnych) udziały grup wiekowych w strukturze rozkładały się pomiędzy 17,8% (osoby w wieku 45–54 lata), a 27,4% (wśród osób w wieku 25–34 lata).

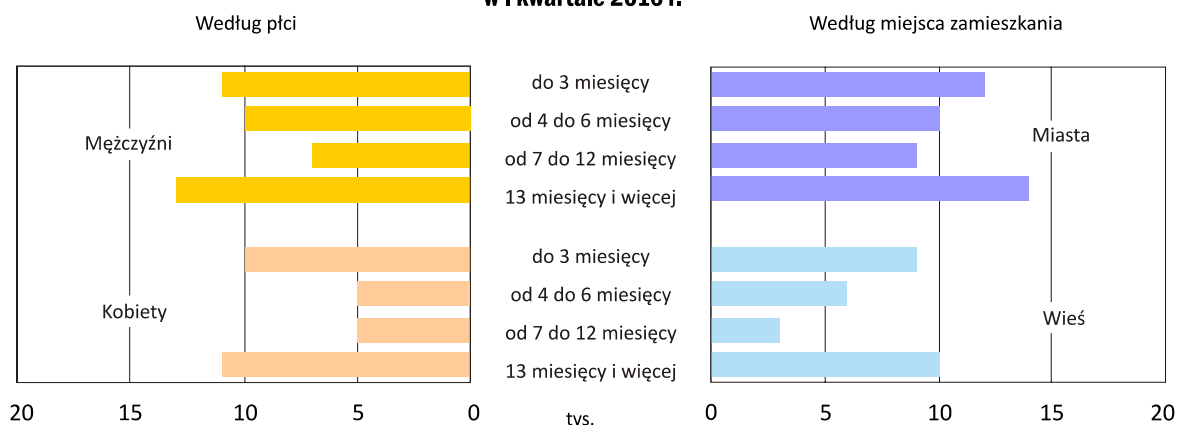
Pod względem poziomu wykształcenia nadal najliczniejszą grupę bezrobotnych (41,1% udziału) stanowiły osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową – 30 tys. osób.

W analizowanym kwartale 2016 r. **stopa bezrobocia** w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 7,9%, co oznacza spadek w skali roku o 1,6 p. proc. (w kraju wskaźnik wyniósł 7,0%, spadek w skali roku o 1,6 p. proc.). Pod względem stopy bezrobocia według badania BAEL kujawsko-pomorskie uplasowało się na 11. miejscu wśród 16 województw, za łódzkim (7,0%), a przed podlaskim (8,4%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie lubuskim i małopolskim (5,3%), a najwyższą w lubelskim (10,8%). W porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. stopa bezrobocia wśród kobiet spadła o 3,5 p. proc. i wyniosła 7,6%, a wśród mężczyzn spadła o 0,2 p. proc., tj. do poziomu 8,1%. W stosunku do poprzedniego kwartału stopa bezrobocia wzrosła o 0,6 p. proc. (w kraju wzrosła o 0,1 p. proc.). Wśród mężczyzn odnotowano wzrost stopy bezrobocia o 0,8 p. proc., a wśród kobiet pozostała na tym samym poziomie.

W I kwartale 2016 r. nadal na najwyższym poziomie (21,5%) utrzymywała się stopa bezrobocia w grupie osób w wieku 15–24 lata; najniższy poziom odnotowano w grupie osób w wieku 55 lat i więcej (3,9% – przy współczynniku aktywności zawodowej na poziomie 25,3%) oraz w grupie 45–54-latków (6,5%). Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia w I kwartale 2016 r. stopa bezrobocia osiągnęła najniższą wartość w grupie osób z wykształceniem wyższym (3,6%), a najwyższą wartość odnotowano wśród osób mających wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (17,6%).

Analizując **czas poszukiwania pracy** widać, iż najliczniejszą grupę (32,9%) stanowili poszukujący pracy 13 miesięcy i więcej (zwiększenie udziału w porównaniu z I kwartałem 2015 r. o 3,8 p. proc., a w stosunku do poprzedniego kwartału spadek o 0,9 p. proc.). W tej kategorii osób było 10 tys. mieszkańców wsi i 14 tys. mieszkańców miast. Najmniejszą grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy od 7 do 12 miesięcy (17,8% udziału), co oznacza zwiększenie udziału w porównaniu z I kwartałem 2015 r. o 5,0 p. proc., a w porównaniu z poprzednim kwartałem wzrost o 0,2 p. proc. W tej grupie bezrobotnych mieszkańców wsi było 3 tys., a miast – 9 tys.

Bezrobotni według okresu poszukiwania pracy w I kwartale 2016 r.

W I kwartale 2016 r. **przeciętny czas poszukiwania pracy** przez osoby bezrobotne zamieszkające w województwie kujawsko-pomorskim wyniósł 11,4 miesiąca.

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni jako **metody poszukiwania pracy** najczęściej wybierali: pośrednictwo biur pracy (79,5%), zamieszczanie oferty, odpowiadanie na ogłoszenia, przeglądanie ogłoszeń w prasie (71,2%), pomoc krewnych i znajomych (65,8%); rzadziej zaś poszukiwanie bezpośrednio w zakładach pracy (50,7%).

TABL. 8. Bezrobotni według wybranych metod poszukiwania pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Metody poszukiwania pracy			
		poprzez biura pracy	poprzez ogłoszenia w prasie	poprzez krewnych i znajomych	bezpośrednio w zakładach pracy
w tysiącach					
I kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	86	66	69	62	48
Miasta	51	38	41	38	30
Wieś	35	28	28	24	18
IV kwartał 2015 r.					
OGÓŁEM	68	54	52	48	42
Miasta	42	34	31	28	27
Wieś	27	20	21	20	15
I kwartał 2016 r.					
OGÓŁEM	73	58	52	48	37
Miasta	44	35	33	29	25
Wieś	28	23	19	20	12

Bierni zawodowo

Według badania BAEL w I kwartale 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano spadek o 0,4% populacji **biernych zawodowo** zarówno w stosunku do analogicznego okresu 2015 r., jak i o 0,1% w porównaniu z poprzednim kwartałem.

Większość z 744 tys. biernych zawodowo stanowili mieszkańcy miast (62,4% udziału, w kraju – 60,5%) oraz kobiety (62,2% udziału; w kraju – 61,4%). Ponad połowa osób biernych zawodowo to osoby w wieku 55 lat i starsze (61,6% udziału; wobec 61,2% w analogicznym okresie 2015 r. i 59,2% w poprzednim kwartale). Znaczący był również udział osób w wieku 15–24 lata – 20,2% ogólnej liczby biernych zawodowo (w analizowanych kwartałach odpowiednio 21,8% i 23,2%).

W strukturze biernych zawodowo mieszkańców województwa kujawsko-pomorskiego, przyjmując za kryterium poziom wykształcenia, najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (279 tys. osób), a ich udział w ogólnej liczbie biernych zawodowo wyniósł 37,5% (w I kwartale 2015 r. – 39,6%, a w IV kwartale 2015 r. – 37,4%).

W okresie styczeń-marzec 2016 r. bierni zawodowo nieposzukujący pracy, jako najczęstszą przyczynę nieposzukiwania (poza emeryturą – taki powód podaje 352 tys. osób), wymieniali naukę i uzupełnianie kwalifikacji (142 tys. osób) oraz chorobę i niesprawność (109 tys. osób). Osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwań pracy w województwie kujawsko-pomorskim było 31 tys.

Bierni zawodowo według przyczyn nieposzukiwania pracy w I kwartale 2016 r.

Autorzy opracowania: Klaudia Gietka-Cichańska, tel. 52 3669351, Małgorzata Winnicka, tel. 52 3669376
– Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy – pod kierunkiem dra Dominika Śliwickiego

Redakcja techniczna, skład i grafika komputerowa: Adam Mańkowski, Anna Nakielska
– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBGD@stat.gov.pl, tel. 52 3669400